

ΤΑΞΕΙΔΙ ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟ !

Ἄπο τὴν ἐσπερίδα τῆς ἡμέρας αὐτῆς ὁ κ. Κοσμάς ἔφυγε μαγευμένος, διότι ἐπὶ τέλους ἡ ἄτρωτος χήρα, ἐνίκηθη ἀπὸ τὰ προτερήματά του, καὶ ὁ Τηλέμαχος μὲ ἓνα κομματάκι χαρτί, ἀλλὰ μὲ πολλές πικρὲς σκέψεις.

Εἶναι τόσῳ φοβερόν πράγμα ἡ ἐπιστολή! Πόσαι φοραὶ νομίζει κανεὶς, ὅτι θὰ εὖρη τὴν ζωὴν μέσα εἰς τὰς γραμμὰς τῆς καὶ ὅμως εὕρισκει τὸν θάνατον καὶ ἀκόμη τοῦ θανάτου φοβερώτερον—τὴν ὕβριν καὶ τὴν περιφρόνησιν.

Ἦτο ἐπιστολή γραμμένη ἀπὸ τὴν γυναῖκα, τὴν ὁποῖαν ἠγάπα καὶ ὅμως ἡ ἐπιστολή αὐτὴ τὸν ἔκαιε, ἤθελε νὰ τὴν ἀναγνώσῃ εἰς τὸ φῶς τοῦ φανοῦ, ἀλλ' ἐφοβήθη μήπως τὸ περιεχόμενον εἶνε θλιβερόν καὶ λιποθυμῆση μέσα 'στὸ δρόμο.

Ἄμα ἐκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν του, τὴν ἀνέγνωσε.

Τόσα πολλὰ δάκρυα ἔχρυσεν, ὥστε κατ' ἀρχὰς ἐνόμισε ὅτι θὰ γυθοῦν τὰ μάτια του, ἀπάνω στὸ χαρτί ἐκεῖνο. Ἡ πρώτη νεότης ἀγαπᾷ . . . οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ὁ τρελλὸς ἔρωσ τοῦ ἐσκέφθη τὸ μέλλον. Ἦτο πρόθυμος καὶ νὰ ἐπαιτήσῃ ἀκόμη διὰ νὰ τὴν θρέψῃ . . . Ὡ! τὸ ἠσθάνετο . . . θὰ εἰργάζετο δι' ἐκείνην τὴν ἠγάπα!

Ἦτο ἰδική του, δι' ἐκεῖνον ἔτρεμε· θὰ πῆγαινε νὰ τῆς πῇ ὅτι ἦτο πρόθυμος διὰ πᾶσαν θυσίαν καὶ ἐκείνη θὰ ἐδέχετο . . . τί τρέλλα νὰ χύσῃ τόσα δάκρυα.

Παρηγορήθη, ἠσπᾶσθη τὴν εἰκόνα τῆς χιλιάκις καὶ ἀπεκοιμήθη ναρκωμένος ἀπὸ τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἔχρυσε.

Τὸ πρῶτ' ἦτο ἀδιάθετος· τὸ κεφάλι του ἦτο βαρὺ, δὲν ἠθέλησε νὰ προγευματίσῃ, ἀλλὰ κλονιζόμενος πῆγε στὸ σπῖτι τῆς κ. Χαϊδεμένου.

— Ἡ κυρία κοιμάται . . . εἶπεν ἡ ὑπηρετρία, ἡ ὁποία ἔπαιρνε τὸ γάλα.

— Πρέπει νὰ ζυπνήσῃ.

Ἡ ὑπηρετρία κρατοῦσα τὸ γάλα ποῦ ἀγόρασε, ἐχαμογέλασε καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ μπῆ στὴν τραπεζαρία καὶ νὰ περιμεῖνῃ.

Μετ' ὀλίγα λεπτά, μέσα εἰς ἐλαφρόν κοιτωνίτην κομφότατον, ἦλθεν ἡ κ. Χαϊδεμένου.

— Ἦλθες; σὲ βεβαιῶ, ἐνόμισα ὅτι δὲν θὰ ἤρχεσο, ὅτι θὰ μ' ἐμίσεις.

— Ἄχ Μαρία μου, μ' ἐνόμισες λοιπὸν ἰκανὸν νὰ δεχθῶ αὐτὴν τὴν θυσίαν! βλέπεις, τί δυνατὰ ποῦ κτυποῦν οἱ σφυγμοὶ μου . . . ἔχω πυρετόν . . . μὰ ἤλθα, διὰ νὰ μὴ μὲ νομίσῃς τόσο ἐγωϊστὴν. Ποῦ εἶνε ὁ θεός σου; νὰ πῆσω στὰ πόδια του, νὰ τὸν παρακαλέσω. Ἐγὼ θὰ ἐργασθῶ γιὰ σένα, ὅχι σὰν ἄνθρωπος, σὰν θηρίο. Ὡ πῶς μὲ παρεγνώρισες! Νὰ γείνης σύζυγος ἄλλου! ἐκείνου τοῦ ἀθλίου!! ἐκείνου τοῦ γερωλύκου . . . Ποτέ!

Ἡ κ. Χαϊδεμένου κατάλαβε ὅτι τριαντάφυλλο χωρὶς ἀγάθι δὲν γίνεταί καὶ ἤρχισε νὰ στενοχωρηθῆται. Δὲν εἶνε εὐκόλο νὰ διαταραχθῇ ἡ ἰσορροπία

πρῶτολογισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐστρώθη ἀπὸ μίαν εὐτυχὴ ἔμπνευσιν.

— Ὅχι! ἐπιμένω εἰς τὴν θυσίαν . . . νὰ ἐργασθῆς γιὰ μένα . . .

— Ἄχ, Μαρία μου, σὲ βεβαιῶ, διόλου δὲν θὰ κουρασθῶ. Θὰ ἐπιστρέφω τόσο εὐτυχῆς, μὲ τὴν ἰδέα ποῦ θὰ σ' εὕρισκω στὸ σπῖτι μας τὸ βράδυ, ὥστε θὰ λησμονῶ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας. Φαντάσου, Μαρία, ἓνα σπιτάκι φτωχὸ μὰ καθαρὸ, μὲ κάτασπρα τραπεζομάνδουλα καὶ μὲ φαγητὰ μαγειρευμένα ἀπὸ τὰ χερᾶκια σου, τί μεγάλη εὐτυχία!! Δὲν εἶνε 'στὰ πλοῦτη ἡ εὐτυχία, Μαρία, ὅχι δὲν εἶνε στὰ πλοῦτη.

Ἡ κ. Χαϊδεμένου ἠσθάνετο ὅτι ἡ θέσις τῆς δεινοῦται καὶ κατέφυγε πάλιν εἰς μέσον εὐφυῆς, τὸ ὁποῖον τῆς ὑπέδειξεν εὐτυχῆς ἔμπνευσις—ἐλιποθύμησε . . .

Ὁ Τηλέμαχος ἔτρεξε δεξιὰ ἀριστερά, ἤυρε νερὸ τὴν ἔβρεξε, τὴν ἐφιλήσε στὰ χεῖλη, εἶπε χίλια λόγια ἀγάπης, ἀλλ' ἡ λιποθυμία δὲν ἐπενοῦσε.

— Τὸν ἰατρὸν τρέξετε νὰ φωνάζετε! εἶπεν ἡ ὑπηρετρία καγγάζουσα.

Πῆρε τὸ καπέλο του καὶ ἔτρεξε διὰ τὸν ἰατρὸν, ἀλλὰ ὅταν ἐπέστρεψεν, εὗρε τὴν θύραν κλειστὴν καὶ τὴν ὑπηρετρίαν γελῶσαν ἀπὸ τὸ παραθυράκι τῆς κουζίνας.

— Δὲν ἀνοίγεις . . .

— Ἐκείνη λιγοθύμησε γιὰ νὰ φύγῃ καὶ τώρα φυλάγεις νὰ σ' ἀνοίξω. Ἄν θέλῃς ἔλα στὴ χαρά. Θὰ γένη μιά χαρά! Ἐχει παράδες ὁ κύρ Κοσμάς.

Ἐκλονίσθη λιγάκι, ἀλλὰ κατώρθωσε νὰ σταθῇ στὰ πόδια καὶ νὰ πᾶγῃ στὸ σπῖτι του.

Ἡ ἀδελφὴ του ἐκρατοῦσε τὸ γράμμα τῆς κ. Χαϊδεμένου, ὁ Τηλέμαχος δὲν εἶχε τὴν δύναμιν, οὔτε νὰ τὴν ἐπιπλήξῃ.

Ἐξηπλώθη ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην του.

*

Ἦστερα ἀπὸ μίαν ὥρα πῆγε ἡ ἀδελφὴ του καὶ τοῦ ἔφερε λίγο ζουμί.

— Δὲ θέλω· εἶπε μὲ ἀτονίαν.

— Θὰ τὸ πάρῃς;

— Δὲν μπορῶ . . . δὲν με πιστεύεις . . .

Ἦρχισε τὰ κλάματα.

— Εἶσαι τρελλὸς νὰ τὴν συλλογίζεσαι αὐτὴν τὴν γυναῖκα ἀκόμη καὶ νὰ μὴν εὐχαριστῆς τὸν Θεό, ποῦ γλύτωσες ἀπ' τὰ χέρια τῆς.

— Ἄχ σῶπα . . .

— Ναι, νὰ σωπάσω. Τώρα κλάψε νὰ φύγῃ αὐτὸ τὸ ἐλεεινὸ πάθος ἀπ' τὴν καρδιά σου . . . ἂν ἐκλαιες μετὰ ἓνα μῆνα, θὰ ἦτο πολὺ ἀργά.

— Ἄχ σῶπα!

— Δὲν πιστεύω νὰ τὴν ἀγαπᾷς πλέον.

— Ἐγὼ νὰ τὴν ἀγαπῶ . . . ὅχι.

— Μὰ νὰ ἰδῆς ἓνα παιγνιδάκι ποῦ τῆς ἐπαιζα...

— Τί παιγνιδάκι.

— Τὸ γράμμα τῆς, τὸ ἔβαλα σ' ἓνα φάκελλο καὶ τὸ ἔστειλα στὸν κύριον Κοσμᾶ Τριαντάφυλλου... χὰ . . . χὰ . . . χὰ . . . ἂν ἐδιάσθης καὶ ἔκοψε καὶ τὸ

ἄσπρο νυφικὸ φουστάνι, ἄσχημα ἕκαμα, ξέρις ἢ βία πάντα σκοντάφτει.

Ὁ Τηλέμαχος πῆρε τὸ ζουμί καὶ εἶπε.

— Δὲν ἔπρεπε . . . εἴσθε τόσῳ ἐκδικητικῆς σείς οἱ γυναῖκες!

Ἀπὸ ἐκείνην τὴν στιγμήν ὅμως . . . δὲν ἔκλαψε πειά . . . αὐτὸ ἀπέδειξε πῶς καὶ οἱ ἄνδρες δὲν πᾶνε παρὰ κάτω.

★

Ἡ κ. Χαϊδεμένου ἐπιθεωρεῖ περιοδικὸν συρμού. Ἡ ράπτρα τῆς δείχνει τί ἐφόρεσε τοῦ δεῖνα πρεσβευτοῦ ἢ κόρη καὶ τί τοῦ τάδε τραπέζιτου ἢ σύζυγος.

Ὁ κ. Πολυχρόνης μὲ τὸν κοιτωνίτη του, ἐπιθεωρεῖ τὸ προγραμματάκι καὶ ἔχει τὸ μολύβι ἀκουμπισμένο στ' αὐτί του.

Ἐξαφνα, ἡ ὑπηρετρία ἔφερεν ἕνα γράμμα.

Ἡ κ. Χαϊδεμένου τὸ ἤνοιξε μὲ ἀδιαφορίαν, διότι ἡ προσοχή της ὅλη ἦτο σὲ μιὰ τουαλέτα πολὺ «καπριτωσῶζικη», μὰ ἔξαφνα ἔμεινε χλωμὴ καὶ παγωμένη.

Αὐτὰ εἶχε μέσα τὸ γράμμα.

«Ἦρτε στὰ χέρια μου αὐτὸ τὸ γράμμα σου καὶ γιὰτὶ φοβοῦμαι νὰ μὴν περιπέσῃ, σὲ τὸ στέλνω, καταλαβαίνεις ποῦ ἡ χαρά μας νὰ γένη τυχερὸ δὲν εἶναι καὶ μὴν ἐτοιμάζεσαι. Ἦθελα νὰ ξέρω, ἐσὺ καθόλου ντροπὴ ἐπάνω σου δὲν ἔχεις;

Κοσμῆς Τριανταφύλλου».

Ἡ κ. Χαϊδεμένου, ἄμα συνῆλθε ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ ἕνα ταξεῖδι στὰς Ἀθήνας, γιὰτὶ τῆς ράπτρας καὶ τὸ στόμα σὰν ψαλιδί κόφτει καὶ ἡ ἱστορία τοῦ γράμματός καὶ τῆς λιποθυμίας, θὰ ἐγίνετο πολὺ γρήγορα γνωστὴ.

Ὁ θεῖός της, χάριν τῶν ἐργασιῶν του δὲν θὰ εἴμπορῆσεν νὰ τὴν συνοδεύσῃ, τῆς ἔδωκε ὅμως δύο τρία γράμματα συστατικά, σὲ κάποιους παληοὺς συντεχνίτας του καὶ σ' ἐκτεταμένο ὑστερόγραφο, τοὺς συμβουλεύει «νὰ κάμουν *συμμορία μεγάλη* καὶ νὰ ἐπιχειρήσουν *καμμιὰ μεγάλη θαλασσοπορία*, διὰ νὰ εὔρουν καὶ αὐτοὶ *κάνένα ἄγνωστον μέρος* τοῦ πλανήτου μας. Τὰ ἄλλα (νόμοι καὶ τὰ λοιπὰ) εἶναι ἐτοιμα. Ὡς ἀνταμοιβὴν δὲ τῆς ιδέας του καὶ τῶν κόπων του, ζητεῖ νὰ ὀνομασθῇ ἡ νέα γῆ «*Πολυχρόνιος*» διὰ νὰ μὴν ἀδικηθῇ καὶ παραγκωνισθῇ σὰν τὸν Κολόμβου».

Ἐνῶ ὁ κ. Πολυχρόνης ρίπτει ἕνα τελευταῖον βλέμμα στὸν παραινετικὸ του, ἡ κ. Χαϊδεμένου μὲ λύσαν ψιθυρίζει.

— Τί ἀπροσδόκητο ταξεῖδι!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ἌΝΑ ΤΟ ἌΣΤΥ

Σπανίως ἐφιλοξένησε τόσον πολὺν καὶ ποικίλον κόσμον τὸ θέατρον Τσόχα, ὅσον κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς π. Πέμπτης, καθ' ἣν διὰ πρώτην φοράν παρεστάθη «Θυμιούλα ἢ Γαλαξειδιώτισσα» τοῦ κ. Π. Μελισσιώτου. Εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἐστίας εἶνε ἤδη γνωστὸς ὁ παράδοξος κουρεὺς-δραματικός. Πέρυσι ὁ Ἀντίλαλος διὰ μακρῶν προσεπάθησε νὰ ἐρευνησῇ τὰ αἷτια τῆς μεγάλης ἐπιτυχίας τῆς Χάϊδως του, ὡς ἐν τῶν ὁποίων ἐθεώρησε τότε καὶ τὴν σχετικὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου. Ἄλλὰ φέτος ἡ Θυμιούλα, «τὸ θαλασσινὸν δραματικὸν εἰδύλλιον» ὡς ἐβάπτισαν οἱ λογιώτατοι τὸ νέον του ἔργον, δὲν μᾶς ἀφῆκε τὰς αὐτὰς ἐντυπώσεις. Ἀφοῦ δὲν ἔχει ἄλλας ἀρετάς, τοῦλάχιστον δὲν εἶνε οὔτε δρᾶμα. Ἡ Θυμιούλα εἶνε ἀρραβωνισμένη μὲ τὸν Νικολόν· ὁ Νικολὸς τὴν χαιρετᾷ καὶ φεύγει—πρᾶξις πρώτη. Ἡ Θυμιούλα περιμένει τὸν Νικολόν νὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὸ ταξεῖδι· ἀντ' αὐτοῦ ἔρχεται ὁ πατήρ του μαυροφορεμένος καὶ ἀναγγέλλει ὅτι ἐπνίγη—πρᾶξις δευτέρα. Ἡ Θυμιούλα τρελλαίνεται· ὁ Νικολὸς σώζεται καὶ ἐπιστρέφει· ἡ Θυμιούλα γίνετα καλὰ—πρᾶξις τρίτη καὶ τελευταία. Αὐτὸ εἶνε ὅλον.

Μὴ νομίσετε ὅμως ὅτι ὁ πολὺς κόσμος δὲν ἐνθουσιάσθη καὶ δὲν ἐχειροκρότησε φρενητιωδῶς. Μόνον οἱ λεγόμενοι ἀνεπτυγμένοι, οἱ ὁποῖοι πέρυσι εἶχον ἀποθαρμάσει τόσον τὸ τάλαντον τοῦ κ. Μελισσιώτου, ὑπέστησαν κάποιαν ἀπογοήτευσιν. Ἄν καὶ μεταξὺ αὐτῶν εὐρίσκονται ἀκόμη οἱ ἐπαινοῦντες τὴν φυσικότητα καὶ τὴν ἀπλοότητα τοῦ ἔργου καὶ φρονοῦντες — τοῦτο τὸ παραδεχόμεθα καὶ ἡμεῖς — ὅτι διὰ τοιούτων ἡθογραφικῶν ἀποπειρῶν θὰ καταρτισθῇ ὀλίγον κατ' ὀλίγον σωστὸν ἑλληνικὸν θέατρον.

✦

Ἦρχισεν ὁ καύσων ὁ φοβερός καὶ ἀνυπόφορος. Ἡμέραι ἡλιοπλεγεῖς, κονιορτώδεις, ἀύχμηραι· νύκτες ἀσφυκτικαί, βασιανιστικαί, ἀποδιώκουσαι τὸν ὕπνον ὡς . . . τύψεις συνειδήσεως. Πόσον πολῦτιμοι εἶνε τὸρα αἱ στεναὶ λωρίδες τῆς σιῆς, αἱ κρασπεδοῦσαι ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ τὰ καίοντα λιθόστρωτα καὶ αἱ ἀρκαίαι δροσεραὶ πνοαὶ τῆς νυκτός, αἱ θωπεύουσαι τὰ κάθυγρα μέτωπα! . . . Σεῖς οἱ εὐτυχεῖς οἱ ἀπελθόντες μακρὰν, οἱ ἀπολαμβάνοντες τὴν σιῆν τῶν φυλλωμάτων καὶ ἀναπνέοντες τὴν ζεῖδωρον τῆς θαλάσσης αὔραν, μὴ λησμονεῖτε ἐν τῇ ἐγωιστικῇ σας εὐτυχίᾳ τὰς χιλιάδας τῶν ἀτυχῶν συμπολιτῶν, τοὺς ὁποῖους ἀφήσατε εἰς τὸ ἰσοπέφανον ἄστυ, νὰ ψηθῶν ὅλον τὸ θέρος ἐντὸς τοῦ μαρμαρίνου αὐτοῦ κλιθᾶγου, ὁ ὁποῖος καλεῖται Ἄθηναι.

✦

Ἡ 14 Ἰουλίου, ἡ ἐθνικὴ τῶν Γάλλων ἑορτὴ ἐπανηγυρίσθη καὶ φέτος ἐν Ἀθήναις μετὰ τῆς συνήθους φιλογάλλου ζωηρότητος. Ὑποδοχὴ εἰς τὴν Γαλλικὴν